

Kommunstyrelserna (utom landskapet Åland)

RIKSDAGSVALET 2003: Allmänna förhandsröstningsställen i kommunen

1. Justitieministeriets och Postens ramavtal om förhandsröstningen

Lagen om ändring av vallagen (247/2002) trädde i kraft den 1 maj 2002. I justitieministeriets brev till centralvalnämnderna den 8 februari 2002 (dnr JM 1/51/2002) och framför allt i propositionen (RP 1/2002) som ingick som bilaga till brevet beskrevs vad lagändringen gick ut på.

Den viktigaste delen av reformen hänför sig till den allmänna förhandsröstningen i hemlandet. Enligt vallagen är det numera **kommunstyrelsen** som skall bestämma de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen. Varje kommun beslutar självständigt och efter eget gottfinnande hur många allmänna förhandsröstningsställen kommunen skall ha och var de skall placeras.

Kommunen kan ordna förhandsröstningen antingen i sina egna ämbetsverk eller på Posten Finland Abp:s (härefter Posten) postkontor i kommunen. Kommunen står själv för kostnaderna för förhandsröstningen, oberoende av om den arrangerar förhandsröstningen i sina ämbetsverk eller om den köper tjänsten av Posten. Inom ramen för förhandsröstningsperioden fastställer kommunstyrelsen förhandsröstningsställets öppettider och dagliga öppettider (vardagar kl. 8–20 och veckoslut kl. 10–16). Den kommunala centralvalnämnden förordnar också valförrättare till förhandsröstningsställena. På varje förhandsröstningsställe skall två valförrättare alltid vara samtidigt närvarande.

Justitieministeriet och Posten ingick den 19 juni 2002 ett ramavtal om förhandsröstning i Postens postkontor vid 2003 års riksdagsval. Enligt ramavtalet förbinder sig Posten att ställa 269 postkontor till förfogande som förhandsröstningsställen i 164 kommuner. Kommunerna och antalet postkontor i var och en av dem anges

- i förteckningen i bilaga 1 till detta brev, i vilket fall förteckningen bara skickas till de kommuner där Posten inte har ställt postkontor till förfogande
- eller i förteckningen i bilaga 1a till detta brev, i vilket fall förteckningen bara skickas till kommuner där Posten har ställt postkontor till förfogande.

2. Kommunens åtgärder för att fastställa de allmänna förhandsröstningsställena

2.1 Kommuner där Posten ställt postkontor till förfogande

Justitieministeriets och Postens ramavtal gäller bara de kommuner (164 kommuner) där Posten har postkontor. Dessa kommuner har följaktligen följande möjligheter:

- 1) kommunen ordnar förhandsröstning enbart i postkontoren,

- 2) kommunen ordnar förhandsröstning enbart i kommunens ämbetsverk,
- 3) kommunen ordnar förhandsröstning i postkontoren och dessutom i ämbetsverken.

Om kommunen beslutar sig för att använda postkontor, skall den använda samtliga postkontor i kommunen. Det är sålunda inte möjligt för kommunen att t.ex. bara använda det ena av två kontor som Posten ställer till förfogande.

Kommunen och Posten ingår ett avtal om användningen av postkontor som förhandsröstningsställen. Avtalet görs upp i enlighet med avtalsmodellen i bilaga 2 till detta brev. (Bilagan skickas bara till de kommuner där det finns postkontor).

I ramavtalet har justitieministeriet och Posten vidare fastställt den ersättning som kommunen skall betala Posten för dess service i samband med förhandsröstningen. Ersättningen består av a) en fast kommunvis fastställd ersättning och b) en ersättning som utgår från antalet röstande. De fasta ersättningarna anges i bilaga 1 a till detta brev och ersättningen enligt antalet röstande i avtalsmodellen (bilaga 2 till detta brev).

Förfarandet i kommuner där Posten har postkontor:

1. Kommunen har tid fram till slutet av oktober 2002 att besluta om den skall använda postkontor eller inte. Postens lokala försäljningsperson kontaktar kommunen senast i början av september och redogör närmare för vilka saker Posten och kommunen skall komma överens om.
2. Befolkningsregistercentralen skickar i augusti-september 2002 anvisningar till kommunen om hur uppgifterna om de allmänna förhandsröstningsställena skall meddelas. Uppgifterna skall meddelas Befolkningsregistercentralen senast den 13 december 2002.
3. Kommunen och Posten skall senast den 31 oktober 2002 ingå ett avtal om förhandsröstning i postkontoren. Avtalet med Posten skall ingås av en behörig instans. Justitieministeriet behöver inte underrättas om att ett avtal har ingåtts, eftersom ministeriet får uppgift om ingångna avtal av Posten efter ovannämnda datum.
4. Efter det avtalet har ingåtts har kommunen fortfarande möjlighet att ta ställning till om den också skall ordna förhandsröstning i sina ämbetsverk och inte bara i postkontoren. Det är dock sannolikt ändamålsenligast att kommunen fattar ett slutgiltigt beslut om förhandsröstningsställena inom oktober.
5. Kommunstyrelsen skall senast den 5 december 2002 fatta beslut enligt 9 § vallagen om kommunens allmänna förhandsröstningsställen, både postkontoren och kommunens ämbetsverk. I beslutet skall anges varje förhandsröstningsställes namn, besöksadress och dagliga öppettid. Kommunstyrelsen skall därefter se till att uppgifterna lämnas till Befolkningsregistercentralen senast den 13 december 2002 på det sätt som centralen föreskriver (se åtgärd 2).
6. Befolkningsregistercentralen skall se till att de uppgifter som meddelats centralen före den 13 december 2002 överförs till registret över röstningsställen i valdatasystemet, så att de uppgifter som finns i registret fredagen den 24 januari 2002 är slutgiltiga och inte längre kan ändras inför riksdagsvalet 2003. Kommunen bör vara beredd på att Befolkningsregistercentralen vid behov kan låta kontrollera uppgifterna i registret över röstningsställen före den 24 januari 2002.
7. Kommunala centralvalnämnden förordnar senast den 31 januari 2003 valförrättare till kommunens allmänna förhandsröstningsställen. Till valförrättare i postkontoren förordnas de personer som Posten föreslår.
8. Vid behov ger den kommunala centralvalnämnden valförrättarna den utbildning och handledning de behöver för att klara av sina uppgifter. Justitieministeriet skickar på samma sätt som vid tidigare val de traditionella valanvisningarna och bruksanvisningar för rösträttsregistret till valförrättarna i postkontoren och på kommunens egna förhandsröstningsställen.
9. Förhandsröstningen förrättas den 5–11.3.2003
10. Posten skickar en räkning till de kommuner som använt postkontor och kommunerna betalar

den inom utsatt tid.

2.2 Kommuner där Posten inte har ställt något postkontor till förfogande

I kommuner där Posten inte har ställt något postkontor till förfogande kan förhandsröstningen bara ordnas i kommunens egna ämbetsverk, t.ex. kommunkansliet, biblioteket, skolan och olika servicecenter.

I dessa kommuner är förfarandet följande:

1. Befolkningsregistercentralen skickar i augusti-september 2002 anvisningar till kommunen om hur uppgifter om de allmänna förhandsröstningsställena skall meddelas centralen.
2. Kommunstyrelsen skall senast den 5 december 2002 fatta beslut enligt 9 § vallagen om de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen. I beslutet skall anges förhandsröstningsställets namn, besöksadress och dagliga öppettid. Kommunstyrelsen skall därefter se till att uppgifterna meddelas Befolkningsregistercentralen senast den 13 december 2002 på det sätt centralen föreskriver (se föregående åtgärd).
3. Befolkningsregistercentralen skall se till att de uppgifter som meddelats centralen före den 13 december 2002 överförs till registret över röstningsställena i valdatasystemet, så att de uppgifter som finns i registret fredagen den 24 januari 2002 är slutgiltiga och inte längre kan ändras inför riksdagsvalet 2003. Kommunen bör vara beredd på att Befolkningsregistercentralen vid behov kan låta kontrollera uppgifterna i registret över röstningsställena före den 24 januari 2002.
4. Kommunala centralvalnämnden förordnar senast den 31 januari 2003 valförrättare till kommunens allmänna förhandsröstningsställena.
5. Vid behov ger den kommunala centralvalnämnden valförrättarna den utbildning och handledning de behöver för att klara av sina uppgifter. Justitieministeriet skickar på samma sätt som vid tidigare val de traditionella valanvisningarna och bruksanvisningar för rösträttsregistret till valförrättarna i postkontoren och på kommunens egna förhandsröstningsställena.
6. Förhandsröstningen förrättas den 5–11.3.2003.

3. Övrigt

Kommunstyrelsen skall sända detta brev till den kommunala centralvalnämnden för kännedom.

Närmare upplysningar om valet ges på justitieministeriet av

- valdirektören, regeringsrådet Jarmo Törneblom, tfn (09) 1606 7620, jarmo.torneblom@om.fi och
- utvecklingschef Arto Jääskeläinen, tfn (09) 1606 7572, arto.jaaskelainen@om.fi

Ställföreträdare för avdelningschefen
Valdirektör

Jarmo Törneblom

Utvecklingschef

Arto Jääskeläinen

BILAGOR:

1) Förteckning över kommuner där Posten har ställt postkontor till förfogande.
Bilagan skickas bara till de 268 kommuner där det inte finns postkontor.

1a) Förteckning över kommuner där Posten har ställt postkontor till förfogande.
Förteckningen skickas bara till de 164 kommuner där det finns postkontor.

2) Modell för avtal mellan kommunen och Posten Finland Abp om förhandsröstning i postkontor vid riksdagsvalet 2003. **Bilagan skickas bara till de 164 kommuner där det finns postkontor.**

FÖR KÄNNEDOM:

Befolkningsregistercentralen (brevet och bilaga 1)
Finlands Kommunförbund / lagfrågor (brevet och bilaga 1)